

Дошкільне виховання

серпень

8

1964

Нове в будівництві дитячих закладів

І. КОРОЛЬ, В. СВІТКО,
кандидати архітектури

Будівництву дитячих дошкільних закладів у нашій країні приділяється особлива увага. Сітка їх зростає з кожним роком.

Останнім часом, поряд із спорудженням будинків невеликої місткості, великого поширення набули укрупнені ясла-садки на 185 і 280 місць (рис. 1, 2).

Багато праці і любові вкладають

архітектори, щоб створити для наших малят зручні і красиві будівлі. В них багато світла, повітря, сонця. Просторі групові кімнати, веранди для сну, зали для музичних та фізкультурних занять, обладнані всім необхідним ділянки — все це створює хороші умови для виховної роботи, для оздоровлення дітей.

Посилено також архітектурно-

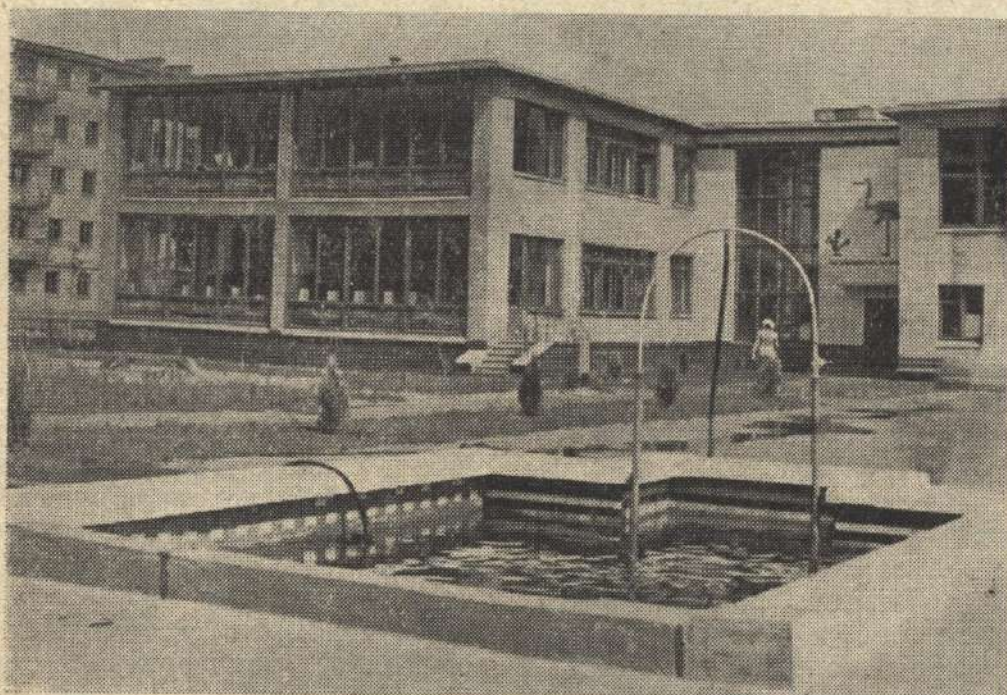

Рис. 1.

художню виразність будинків. Портали головних входів та окремі простінки облицьовуються керамічними декоративними вставками на теми з життя тваринного і рослинного світу. Більшою мірою, ніж раніше, застосовується колір: карнизи, козирки входів, віконні рами фарбують яскравими силікатними фарбами, від чого будівля стає більш життєрадісною, виділяється на фоні житлової забудови.

Все ж, поряд із досягненнями, є ще ряд недоліків. Типові проекти не задовольняють усіх вимог практики експлуатації, вартість будівництва за цими проектами залишається порівняно високою.

Тепер зусилля архітекторів спрямовані на те, щоб зробити проекти більш досконалішими, максимально врахувати всі вимоги, що ставляться до приміщення дитячого закладу, і водночас здешевити вартість будівництва, яке буде здійснюватися дедалі в більших масштабах. З цією метою ведеться експериментальне будівництво, що дає можливість перевірити нові планувальні рішення, нові будівельні матеріали та конструкції, нові типи обладнання.

Експериментальні проекти розробляються, звичайно, на основі набутого досвіду експлуатації дитячих закладів. Однак, тільки саме життя, перевірка експериментальних про-

ектів на практиці можуть бути остаточним критерієм для оцінки їх придатності.

Один з таких закладів — ясла-садок № 409 на 185 місць збудовано в Дарницькому районі м. Києва

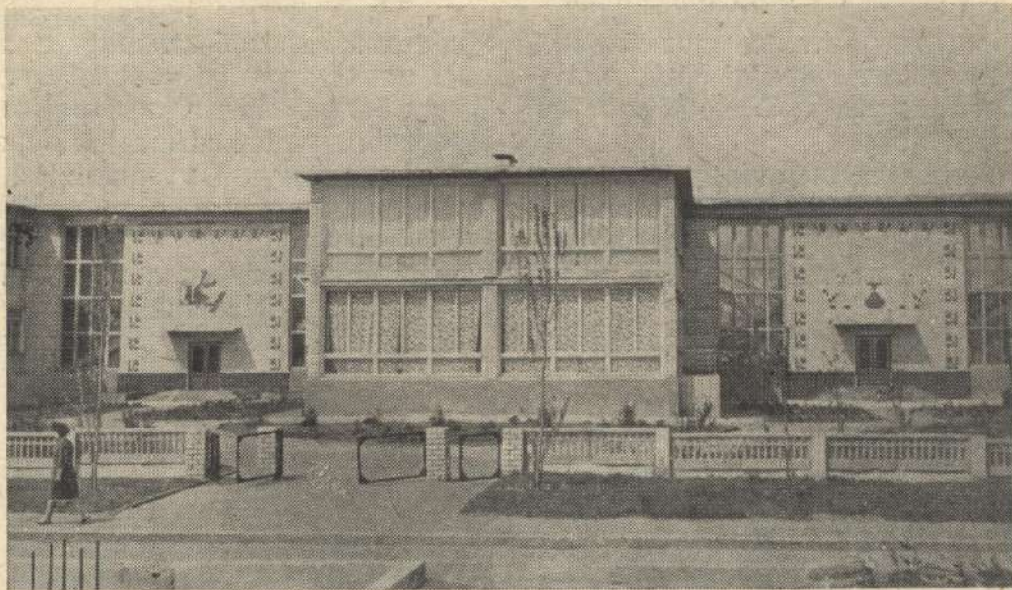

Рис. 2.

(рис. 3). Використання крупних залізобетонних панелей та виробів, що застосовуються в житловому будівництві, дозволило закінчити будівництво його менш як за два місяці і одержати економію в порівнянні з будівництвом за типовими проектами на 2,5 процента.

Слід зауважити, що будівництво подібних закладів можливе в тих містах, де є добре розвинена база заводського домобудування, яка випускає будівельні вироби для крупнопанельних жилих будинків.

Висоту приміщень прийнято за 2,5 м. А для того, щоб об'єм повітря в кубічних метрах на одну дитину не зменшився, площу групових кімнат, їдалень та інших приміщень відповідно збільшено.

В будинку передбачено нову систему опалення. Принцип її дії ґрунтується на тому, що свіже повітря надходить ззовні у опалювально-вентиляційний прилад, а звідти, вже підігріте — в приміщення.

Цей прилад, названий кондиціонером, встановлюють біля зовнішньої стіни під вікно, навпроти отвору в панелях. Він складається з металічного корпусу, теплообмінника і вентилятора, який подає в теп-

лообмінник повітря. Підігріте повітря надходить в приміщення крізь верхню решітку приладу. Кількість його, а отже, й температуру в приміщенні можна регулювати спеціальним краном. В жаркі літні дні в опалювальній водопровідній системі подається не гаряча, а холодна вода, в результаті чого можна знизити температуру в приміщенні. Таким чином, ця система дозволяє регулювати температуру і створити в приміщенні нормальний температурний режим.

Для того, щоб уникнути перегрівання приміщення від сонця, передбачено сонцезахисні пристрої у вигляді дерев'яних решітчастих козирків, що прикріплюються над вікнами (рис. 4). Вони затримують прямі промені сонця, коли воно стоїть високо, і пропускають розсіяну радіацію. Завдяки цьому влітку, в найбільш жарку пору дня приміщення, орієнтовані на південний захід, нагріваються значно менше. В інші пори року, коли сонце не стоїть так високо, його промені, потрапляючи в приміщення, вже не можуть викликати перегрівання і справляють корисний бактерицидний вплив.

Будинок складається з трьох бло-

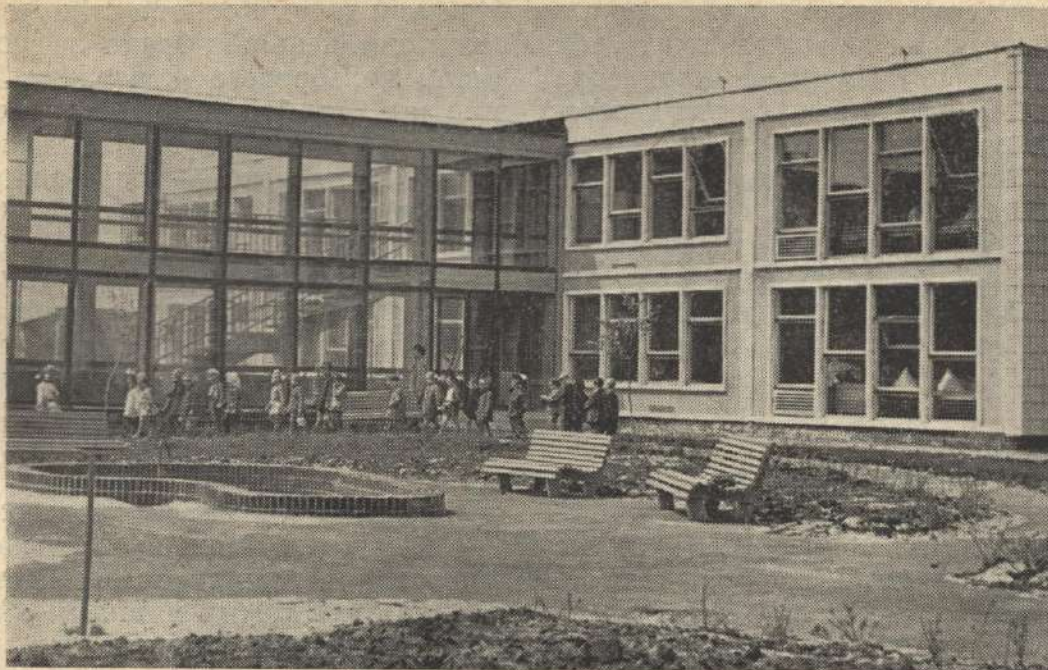

Рис. 3.

ків, зв'язаних між собою східцями-переходами. В середньому блоку розміщуються всі допоміжні служби. Рішення центральної стіни цього блоку з невеликими вікнами, зашкльеними кольоровим склопластиком, надає будинкові певної своєрідності і робить цікавим інтер'єр службового переходу, який зв'язує групи приміщень.

З обох боків від центрального блоку розміщено блоки з дитячими приміщеннями. На першому поверсі знаходяться всі ясельні групи. Кожна з них має свій вхід, підкреслений ажурною решіткою і пристроєм для виткої зелені або квітів. На другому поверсі розміщено дошкільні групи. Діти потрапляють сюди одномаршовими сходами, що містяться в зашкленому переході, де батьки можуть почекати дитину, порозмовляти з вихователем.

Тут багато зелені. На підлозі під сходами влаштовано своєрідну клумбу. Це — земляний майданчик з квітами, обгороджений гранітом. До перил сходів прикріплено спеціальні підставки для декоративних рослин. Крізь великі зашклені поверхні можна оглянути всю ділянку з спорудами. Все це створює відчуття більш тісного зв'язку інтер'єра з зовнішнім простором. Для створення кольорового контрасту

торцеві стіни вестибюля пофарбовано в інтенсивний малиново-червоний колір, поручні зроблено з яскравої жовтої пластмаси.

Діти кожної вікової групи мають спальню-веранду, яка завдяки застосованій системі опалення може

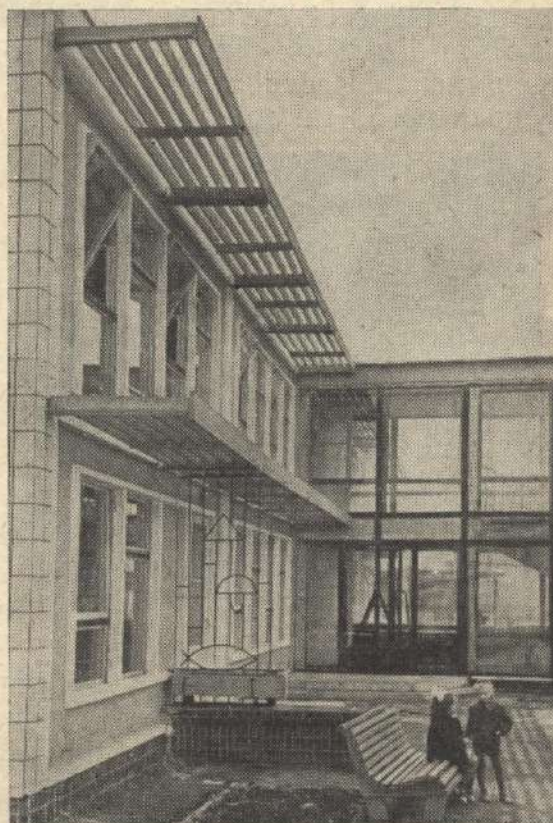

Рис. 4.

використовуватися як для денного сну (взимку в спальних мішках), так і для нічного (якщо є цілодобова група). Групова кімната має двостороннє розміщення вікон, що забезпечує хорошу орієнтацію та аерацію приміщення.

Конструкція вікон також нового типу. Вікно обертається на горизонтальній осі. Це дозволяє краще спрямувати приплив повітря в приміщення. При відкриванні нижня частина рами відхиляється назовні приблизно на $30\text{--}40^\circ$ і спеціальним пристроєм закріплюється в такому положенні. Тому навіть при сильному вітрі повітряні потоки не потрапляють безпосередньо на дітей, а відхиляються до стелі. Така система вікон виключає можливість попадання дощових крапель в приміщення при відкритому вікні. Крім того, у верхній третині вікна передбачено фрамуги, щоб можна було провітрювати кімнату в присутності дітей в різні пори року. Нижня частина вікон відчиняється тільки для миття їх.

Висота підвіконь знижена до 60 см. Це відповідає зростові дитини і дозволяє їй спостерігати навколишню природу. Біля вікон влаштовано стрічкові стелажі, що складаються з кількох секцій з відділеннями для зберігання іграшок, будівельного матеріалу, методич-

Рис. 5.

них посібників (рис. 5). Окремі секції столів зроблено так, щоб діти могли за ними малювати, ліпити.

Стіни групових кімнат пофарбовано без панелей у світлі тони — світло-салатний, біло-лимонний, світло-

бузковий тощо. Кольори стін суміжних приміщень підібрано за принципом кольорового контрасту. Наприклад, до блідо-жовтої групової кімнати — блідо-голуба спальня-веранда, до зеленої — тепло-рожева, до світло-оранжевої — світло-бузова і т. п.

У молодших ясельних групах зроблено панелі заввишки 60 см. Вони пофарбовані в колір стіни. Для покриття підлог застосовано поліхлорвінілові плитки сірого, синього та коричнево-червоного кольору.

В кожній кімнаті переважає якийсь один колір. В нього вкраплено окремими, вільно розміщеними геометричними плямами інші кольори. Підлоги розміщених рядом приміщень пов'язані за кольором між собою і з стінами. На першому поверсі в ясельних групах обладнано підігрівання підлоги до температури 22° .

Предметом експерименту в цьому дитячому закладі є також організація миття посуду. Тут мийка-буфет обладнана не в груповій кімнаті, як це рекомендується в типових проектах, а в окремому приміщенні поблизу роздягальні. Таке рішення повинно створити більш сприятливі умови для роботи з дітьми в групах. В мийці передбачено полицки для сушіння та зберігання посуду. Сюди підведено як холодну, так і гарячу воду з температурою 65° .

Як освітлювальна арматура в дитячих кімнатах використовуються плоскі плафони, а в залі та на сходах — люмінесцентні лампи (лампи денного світла).

Експериментальне проектування і будівництво дозволить перевірити на практиці ряд нових положень і впровадити все краще в масове будівництво дитячих закладів.

Нам, архітекторам, дуже важливо знати думку вихователів, лікарів, педагогів, адміністративно-господарських працівників про експериментальні і типові проекти. Чекаємо на ваші зауваження, побажання. Ваші поради, а також критика недоліків допоможуть дальшому удосконаленню проектів ясел-садків.